
УДК 092+811.161.2 Іваницька

НАУКОВЕЦЬ, І ВИКЛАДАЧ, І УЧИТЕЛЬ, І ЖІНКА...

У січні відзначила свій славний Ювілей Іваницька Ніна Лаврентіївна – відомий український мовознавець, відмінник освіти України, заслужений працівник народної освіти України, почесний працівник Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, доктор філологічних наук, професор.

Трохи більше ніж 30 років тому щедре Поділля прийняло гостю з далекої Черні-

гівщини – молодого науковця *Ніну Лаврентіївну Іваницьку*. Відтоді чимало води витекло з рідної її серцю Десни, а ще більше – із дорогого і не менш рідного Бугу. Сьогодні Ніна Лаврентіївна – один із провідних синтаксистів України, доктор філологічних наук, професор. Вона успішно поєднує наукову і педагогічну працю, а її почесні звання – доказ того, що за плечима значний досвід роботи і вагомі здобутки.

Життєвий шлях Ніни Лаврентіївни віддзеркалює її високу внутрішню організованість, цілеспрямованість, помітні дослідницькі й ділові якості. Родом зі звичайної селянської родини, вона пройшла складний шлях від учительки Понорницької середньої школи Чернігівської області до проректора з наукової роботи Вінницького державного педагогічного інституту. Про неабияку працездатність Ніни Лаврентіївни свідчить хоч би те, що за 2 (!) роки навчання в аспірантурі вона встигла не тільки написати, а й блискуче захисти-

ти кандидатську дисертацію. Уже через 6 років їй доручили керувати філологічним факультетом (1976–1981 рр.), згодом — науковою роботою всього Вінницького державного педагогічного інституту (1986–1995 рр.).

Н.Л. Іваницька — людина творча, завжди в пошуках нового, сучасного, передового. В усьому, за що б не бралася, прагне досягти максимальних результатів. Творити науку, переконана вона, потрібно не тільки на папері, а й у житті активною працею.

Ніна Лаврентіївна — засновник і головний редактор збірника «Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Філологія», член спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій у Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського, член експертної ради Вищої атестаційної комісії України з мовознавства. Вона впевнено йде в ногу з часом, керує написанням дисертаційних праць, часто виступає офіційним опонентом на захисті докторських та кандидатських дисертацій. Чимало молодих лінгвістів із вдячністю згадують її мудрі та слушні поради — керівника, офіційного опонента, рецензента, редактора чи просто вдумливого читача.

Професор Н.Л. Іваницька завжди концентрує увагу на фундаментальній науковій тематиці, зокрема на проблемах взаємозв'язку семантики і граматики слова, категорійного синтаксису тощо. Упродовж багатьох років вона керувала держбюджетними темами: «Розробка та впровадження нових (комп'ютерних) технологій у навчальний процес» (1990–1995); «Актуальні проблеми граматики української мови» (2002–2004); «Абсолютивно-релятивні параметри повнозначних слів української мови» (2004–2006); «Абсолютивно-релятивні параметри повнозначних слів української та англійської мов і структура речення» (2006–2008), зараз керує темою «Повнозначні слова: семантика, функції» (2009–2011). Окреслене її науковими працями широке коло лінгвістичних досліджень посприяло створенню на базі Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського Граматичного центру. Із граматичної проблематики успішно захистили кандидатські дисертації її аспіранти В.А. Тимкова, Л.В. Прокопчук, Л.М. Коваль, Н.І. Кухар, Т.В. Савчук, В.М. Каленич.

Н.Л. Іваницька — автор понад 200 наукових та науково-методичних праць з граматики української мови та інших проблем сучасної лінгвістики. Серед основних — монографії «Двоскладне речення в українській мові» (1986), «Теоретичний синтаксис української мови. — Ч. I.» (2002), колективна монографія «Синтаксис словосполучення і простого речення» (1971), посібники з грифом МОН України «Вивчення членів речення в 4-8 кл.» (1982), «Синтаксис простого речення: Складні випадки аналізу» (1989), «Теоретичний синтаксис української мови: формально-граматична структура простого речення. Члени речення: Посібник для аспірантів, магістрів, студентів старших курсів»

(1999), «Формально-граматична та семантико-синтаксична структура простого речення. Тексти лекцій: Посібник із спецкурсу» (2001), «Наукові основи вивчення синтаксису простого речення: Посібник із спецкурсу (Тексти лекцій)» (2003), «Формально-граматична та семантико-синтаксична структура простого речення. Тексти лекцій: Посібник із спецкурсу» (2004), «Не ламай калину, не стріляй у птаха. Тематично згруповані тексти на екологічну тематику: Посібник з української мови для студентів, учителів та учнів» (1995, 2005), «Повнозначне слово в його проєкції на денотат. Посібник для аспірантів, магістрантів, науковців-філологів» (2007), «Англійські автосемантичні дієслова та їхні українські відповідники: Короткий словник-довідник» (2008), «Статистика в мові і для мови: Посібник для аспірантів, магістрантів, науковців-філологів, студентів» (2008).

У колі зацікавлень Ніни Лаврентіївни перебувають також новітні методи і прийоми викладання. Зокрема, завдяки наполегливій роботі колективу авторів, очолюваного нею, вийшла серія посібників з різних розділів сучасної української мови з програмним забезпеченням, а також створено пакет комп'ютерних навчальних програм «Україночка» («Українська мова. Дидактичні ігри з комп'ютерним забезпеченням «Україночка»: Електронна версія посібника для школи» (2006). Два проєкти з проблем комп'ютерного освоєння української мови ще в 1995 р. отримали призові місця на конкурсі, організованому Міністерством освіти України та міжнародним фондом «Відродження» в рамках програми «Трансформація гуманітарної освіти в Україні».

Ніну Лаврентіївну Іваницьку знає вся Україна. Її ім'я як ученого-філолога внесено до бібліографічного енциклопедичного словника «Жінки України» (Київ, 2001) та енциклопедії «Українська мова» (вид. 2-е, 2004).

Ніну Лаврентіївну вирізняють ділові якості. Викладачі, аспіранти і студенти колишнього філологічного факультету, а теперішнього Інституту філології й журналістики, переконані, що професор Н.Л. Іваницька — не тільки знаний в Україні і за її межами науковець, але й чудовий організатор і вимогливий керівник. Крім того, Ніна Лаврентіївна — просто мудра жінка, прекрасна дружина, добра і дбайлива мати та бабуся.

Щиросердно вітаючи Вас, дорога Ніно Лаврентіївно, зі славним Ювілеєм, бажаємо Вам міцного здоров'я, творчого довголіття та родинного затишку! Нехай Ваша життєва дорога стелиться вишиваними маминими рушниками під щасливою зорею наукової творчості, а знання та добро, посіяні Вами, проростають у вдячних серцях учнів! Многая літа Вам, мудрий Учителю!

*Колеги Інституту філології й журналістики
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського*

A SCIENTIST AND A TEACHER AND A WOMAN...
(on the professor N.L. Ivanyts'ka's jubilee)